

ЗМІСТ

Передмова	3
Опорний конспект № 1	
Загальнотеоретична характеристика правознавства як юридичної науки. Поняття, предмет, функції і структура юридичної науки.....	7
Опорний конспект № 2	
Загальне поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, їх практична значущість	22
Опорний конспект № 3	
Методологія дослідження держави і права	32
Опорний конспект № 4	
Походження, сутність та основні риси держави	46
Опорний конспект № 5	
Загальна характеристика теорій походження держави. Теорія сучасної держави. Держава та громадянське суспільство	59
Опорний конспект № 6	
Тип і функції держави – основні характеристики соціальної сутності держави	70
Опорний конспект № 7	
Форми держави.....	87
Опорний конспект № 8	
Механізм та апарат держави.....	109
Опорний конспект № 9	
Політична система суспільства та держава.....	129
Опорний конспект № 10	
Держава, право та особа	158
Опорний конспект № 11	
Правова сутність та характерні ознаки правової держави	173

Опорний конспект № 12	
Поняття, походження права, сучасне праворозуміння	186
Опорний конспект № 13	
Соціальна цінність, принципи та функції права	201
Опорний конспект № 14	
Норми права в системі нормативного регулювання ...	209
Опорний конспект № 15	
Форми (джерела) права. Правоутворення	225
Опорний конспект № 16	
Правова система, система права та система законодавства. Систематизація нормативно-правових актів.....	241
Опорний конспект № 17	
Реалізація права	254
Опорний конспект № 18	
Тлумачення правових норм	263
Опорний конспект № 19	
Законність і правопорядок	272
Опорний конспект № 20	
Правомірна поведінка. Юридична відповідальність	286
Опорний конспект № 21	
Правосвідомість і правова культура.....	306
Опорний конспект № 22	
Правові відносини	316
Опорний конспект № 23	
Правове регулювання суспільних відносин та його механізм	326
Рекомендована література та нормативно-правові акти ..	335
Навчально-методичні матеріали з курсу «Теорія держави і права».....	364

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ № 1

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОЗНАВСТВА ЯК ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, ФУНКЦІЇ І СТРУКТУРА ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

1. Поняття та сутність науки.
2. Загальна характеристика правознавства як юридичної науки.
3. Функції правознавства.
4. Структура правознавства та зміст юридичних наук.
5. Стан та перспективи розвитку юридичної науки й освіти в Україні.

є однією із форм суспільної свідомості, яка охоплює різні погляди, ідеї, теорії розвитку природи і суспільства. Вона в цілому визначається суспільним буттям, умовами і потребами матеріального і духовного розвитку людства.

Наука:

це система достовірних знань про об'єктивні закони розвитку природи і суспільства, які були набуті в ході розвитку цивілізації; різні знання (поняття, ідеї, принципи, закони, категорії, норми, теорії, погляди, уявлення) про Всесвіт (В.О.Котюк).

це сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення і теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність. Її метою є опис, пояснення і прогнозування процесів та явищ дійсності, що складають її предмет на основі відомих і відкритих нею законів (див. Юренциклогедія).

Фундаментальна наука – це дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку.

Прикладна наука – це дослідження, спрямовані на одержання і використання знань для практичних цілей. Фундаментальні випереджають прикладні і є теоретичною основою для них.

Наукове пізнання – це форма свідомого фактологічного та гіпотетичного, експериментального і теоретичного, класифікаційного та концептуального, математичного і природно-наукового пошуку істини.

НАУКА:

досліджує, вивчає своєрідну, властиву їй сферу, масив проблем, закономірностей, тенденцій, рис, ознак функціонування дійсності.

<pre> graph TD NAUKA[Наука] --> ZAKONOMIRNOSTI[Закономірності] NAUKA --> TENDENCIY[Tенденції] NAUKA --> OZNAKA[Ознака] NAUKA --> RISI[Rиса] </pre>	<p>необхідні й суттєві, стійкі й повторювані зв'язки, риси, ознаки функціонування і розвитку певних суб'єктів, предметів і явищ, у процесі суспільних відносин і діяльності, які відбуваються не випадково, а підпорядковані певному законові, правилу, природнім вимогам; розуміється як низка законів.</p>
	<p>напрям розвитку певного явища, схильність, прагнення властиві кому – або чому-небудь.</p>
	<p>характерна риса, прикмета, за якою можна визначити що-небудь; характеристика об'єкта, що опосередковано розкриває певну сторону, властивість, зв'язок, взаємодію.</p>
	<p>ознака, особливість, властивість, розрізнювальна деталь.</p>